

Изглед Младеновца пре тачно 120 година

**Да ли слави­мо
погрешне датуме?**
страна 3

Током зиме „ситнице“ чувају главу
страна 4

Савети за пољопривреднике
Корист од лана
страна 5

Кажем ја себи...
Хлеба и мјара (2)
страна 6

Сусрећи: Милош Аврамовић
**Угледни млади воћар
и виноградар**
страна 7

**Млади ајлеи­чари нас­тављају
са усјесима**
страна 8

DRUGO DOPUNJENO
DIGITALNO IZDANJE

AgroBiznis
NEMA DOBROG EKONOMIJE
BEZ AGRARNIH MASAČI

eKNJIGA

PSI KAO KUĆNI LJUBIMCI
деталји на страни 3.

У фокусу

Заштита животне средине

Тема заштите животне средине је у фокусу НАЛЕД-а од 2018. године, када је уз подршку Немачке развојне сарадње и компанија Гореше и Кока-Кола ХБЦ покренут први пројекат у овој области са циљем да се унапреди управљање електричним и електронским отпадом у Србији. На иницијативу бројних компанија, локалних самоуправа и удружења из чланства, крајем 2019. године НАЛЕД оснива Савез за заштиту животне средине, у чијој оснивачкој повељи се наводи да заштита животне средине треба да заузме високо место на лествици приоритета како државе, тако и привреде и грађана, и да целокупно друштво треба да се укључи како би се направио помак. Заједно са члановима и партнерима, НАЛЕД је потом обезбедио подршку за низ пројеката усмерених на побољшање услова за сакупљање и рециклажу различитих токова отпада.

Главни проблеми које је Савез идентификовао су неодрживи модели финансирања пројеката у области заштите животне средине (Зелени Фонд је угашен и још увек није пронађена његова алтернатива), непрецизно дефинисане накнаде за коришћење јавних добара и недостатак података у вези са изворима загађења. Поред тога, управљање отпадним водама је неефикасно, технологија пречишћавања застарела, а увођење нових система се одлаже јер захтева велика инвестициона улагања. Градске и општинске управе немају довољно капацитета да би успешно одговориле на све изазове који се пред њих законима постављају. Проблем је и то што прописи Србије још увек нису у потпуности усклађени са прописима Европске уније у области заштите животне средине. Загађење ваздуха у Србији је и 20 пута веће него у земљама Европске уније, а приходи од еко-такси и накнада недовољно се улажу у решавање проблема.

Боља политика еко-такси и накнада

Како би се предузећа подстакла да смање негативан утицај на животну средину, НАЛЕД заговара увођење виших накнада за велике загађиваче, проширење броја штетних гасова који се опорезују и измену система подстицаја. Ове препоруке су и део Анализе успешности фискалних инструмената у смањењу загађења, чија би потпуна примена обезбедила додатних 18,5 милиона евра у буџету за улагање у заштиту животне средине, док је Савез припремио и нацрт анализе обрачуна еколошких пореза и накнада са препорукама за унапређење система, као и препоруку за одрживо решење за Зелени фонд (у оквиру Сиве књиге за 2021).

Стаклени отпад

Процењује се да сваки грађанин на тржиште годишње пласира око 51 килограм амбалажног отпада, а значајан проценат чини стаклени амбалажни отпад за који у Србији не постоје капацитети за потпуну прераду. Док чланице ЕУ рециклирају 70% стаклене амбалаже годишње, у Србији је тај удео тек 48% - а кључни разлози су недовољан број контејнера, непознавање бенефита рециклирања и непостојање рециклажних погона у земљи због чега стаклена амбалажа мора да се извози у Хрватску или Бугарску. Зато највећи део искоришћеног стакла у Србији заврши на депонијама или илегалним сметлиштима, где је стаклу потребно више од 5.000 година да се разгради.

Како би се успоставио одрживи систем за третирање потрошене стаклене амбалаже, НАЛЕД спроводи регионални пројекат „Управљање стакленом амбалажом на Западном Балкану“ кроз који је донирано 300.000 евра за првих 600 контејнера у Нишу, Сомбору, Крагујевцу и Варварину који су део неопходне инфраструктуре за правилно управљање стакленим амбалажним отпадом.

Отпад од хране

У Србији се према проценама годишње баца око 247 хиљада тона хране, односно око 30-40 кг по становнику. Само у домаћем угости-

тељском сектору годишње се накупи око 40 хиљада тона отпада од хране, а последице његовог одлагања на депоније су велике јер ослобађа велике количине гасова са ефектом стаклене баште, попут угљен-диоксида и метана.

Кроз пројекат „Управљање отпадом од хране у Републици Србији“ НАЛЕД ради на јачању свести свих произвођача отпада од хране о одговорном управљању овим отпадом, као и едукација инспекција на ову тему. Кроз пројекат је припремљен Нацрт правилника који би обавезао све установе које дневно стављају у промет више од 50 obroка, попут ресторана, болница и студентских домована, да примењују посебно разврставање овакве врсте отпада. Због велике погођености угоститељског сектора КОВИД кризом заговарање је одложено за средину 2023.

Батерије и сијалице као опасан отпад

Циљ пројекта „Повећање стопе рециклаже за батерије и сијалице у Републици Србији“ је да у наредних неколико година повећа стопу рециклаже овог опасног отпада за 20% - пројекат предвиђа постављање контејнера за њихово одлагање на одабраним факултетима Београдског универзитета и у јавним установама Града Крагујевца. Према подацима Агенције за заштиту животне средине, у Србији се годишње рециклира око 100 тона сијалица, што је тек 10% укупне количине увезених сијалица. У 2020. години на рециклажу у Немачку је извезено свега 17.173 килограма отпадних батерија, а према незваничним подацима, сваки грађанин Србије годишње искористи килограм батерија. И једне и друге се најчешће одлажу у контејнере за комунални отпад, а затим доспевају на депоније, где због високе токсичности доводе до загађења околине и лако могу доспети у ланац исхране. Зато батерије, као и сијалице, спадају у опасан отпад који представља значајну претњу за животну средину и здравље људи.

Циркуларна економија

У Србији се годишње произведе 12 милиона тона отпада од којих се чак 10 милиона ни на који начин не третира и загађује животну средину. Док више од 80% укупног отпада креирају рударство и енергетика, постоји и више од два милиона тона комуналног отпада који најчешће завршава на депонијама, а могао би да буде поново употребљен у производњи или за добијање зелене енергије.

Развој циркуларне економије, који би између остalog подразумевао и поновно коришћење отпада насталог у процесу производње или након употребе производа, у Србији би отворио и до 30.000 нових радних места. То је процена ефеката Програма за увођење циркуларне економије до 2023. који је предложио НАЛЕД, уз подршку ГИЗ ДКТИ, са фокусом на боље искоришћење отпада од хране, амбалажног и електронског и електричног отпада.

Отпадне воде

Према последњим подацима Уједињених нација две трећине светске популације живеће у земљама које ће погодити несташица воде до 2025. године. Република Србија пречишћава само 5 - 10% отпадних вода, а више од 50% индустријских постројења у Србији не пречишћава отпадне воде, јер нису у функцији.

Студија стања у области управљања отпадним водама израђена је као део активности у оквиру пројекта Јавно приватни дијалог за развој који спроводи НАЛЕД у сарадњи са Еколошком организацијом Зе и Мрежом инспектора, а финансира УСАИД. У оквиру пројекта израђен је Водич за пречишћавање отпадних вода, који обухвата опис свих активности приликом планирања и изградње постројења за отпадне воде, као и процес извештавања о отпадним водама.

Пречишћавање отпадних вода има све већу улогу јер се на планети све више смањује количина питке воде. Зато је вредност ресурса који штитимо виша него обично, а потреба да се они сачувају већа него икада.

Допуна месечних карата за фебруар

Допуна персонализованих картица за фебруар 2023. године почела је у среду, 25. јануара. Корисници јавног превоза своје картице могу да допуне на више од 2.000 продајних места или платним картицама путем интернета на сајту www.busplus.rs. Продајна места на којима је могуће извадити, односно продужити важење постојећих персонализованих картица налазе се на следећим локацијама: РК „Београд” – Масарикова 5, Булевар Михајла Пупина 165д (Пословна зграда „Лукоил Србија”), ГСП – Скендербегова 47, ГСП – ТЦ „Трг републике”, ГСП – Делиградска 10, „Темпо” – Бачванска 21, „Темпо” – Ауто-пут за Загреб 35, „Ласта” – Младеновац, Обреновац, Лазаревац, Сопот, Барајево, БАС Главна аутобуска станица – Железничка 4 (шалтер бр. 31) и Макензијева 24 – само за правна лица.

За додатна питања грађанима је на располагању Кориснички сервис путем броја телефона 011/7155-155, радним данима од 8 до 16.30 часова.

Нови индустријски контејнери

Након 400 нових контејнера за одлагање комуналног отпада који ће бити распоређени у сеоске месне заједнице и градску зону, у циљу унапређења комуналне хигијене, општина Младеновац набавила је и седам нових индустријских контејнера запремине 5 метара кубних. Два контејера биће распоређена у Карађорђеву улици уместо постојећих који су дотрајали, а преостали на гробље у Рајковцу и Основну школу „Коста Ђукић”, док ће један ће служити за одвожење грађевинског отпада по позиву грађана.

Да ли славимо погрешне датуме?

Промене које су се догодиле 5. октобра 2000. године донеле су промене и у датумима који су до тада прослављани. Најбољи пример је 12. октобар који је прослављан као Дан општине. Они који су дошли на власт 2000. године сматрали су да је примеренији неки други датум. Тако је у једном тренутку било предложено да Дан општине буде 1. август, уз образложење да је то дан када је преминуо Деспот Стефан Лазаревић. Чини ми се да је једне године, можда 2001. и био Дан општине, али су тадашњи носиоци власти брзо променили датум и одредили да то буде 2. август, с образложењем да је 2. августа 1893. указом Краља Александра Обреновића село Младеновац проглашено за варошицу. Тај датум и данас важи као Дан општине. Историјске чињенице, и то непобитне, говоре сасвим другачије. То је на најбољи могући начин описао господин Миладин В. Арсић у књизи „Варош Младеновац 1884 - 1940.” која је објављена давне 1999. године, а коју, очигледно мало ко да је пажљиво читао. Да јесте, прочитао би, на страни 56, да је Начелство Округа подунавског, на основу члана 88. Закона о општинама донело решење „да се варошица Младеновац одвоји од досадање општине Младеновачке и да привремено, до решења Скупштине, образује за себе нову општину под именом „Општина варошице Младеновац”. У ову општину има се рачунати место до железничке станице у Младеновцу, које је обележено одлуком одбора општине Младеновачке од 9. марта 1982. год. Н^о 280, коју је одлуку усвојио и Збор општине Младеновачке 15. марта исте године број 283, услед чега је и обележен рејон ове нове варошице.”

Из акта Начелника среза космајског од 25. јануара ове године Н^о 660 види се да је Збор варошице Младеновац на дан 24. истог месеца у присуству среске власти једногласно изразио жељу, да се ова варошица, која је до сада сачињавала општину Младеновачку заједно са селом Младеновцем, одвоји од досадање општине Младеновачке и да за себе образује нову општину под именом „Општина Варошица Младеновац”.

Ово одвајање и образовање засебне општине за варошицу Младеновац и Стални окружни одбор округа подунавског, налази да је умесно, зато актом својим од 25. фебруара ове године (1894. напомена аутора) број 94 изјављује мишљење да се одобри.

Овај допис сачињен је у Министарству Унут. дела, ПНО 3729, 2. марта 1894. године, у Београду, а 15. марта 1894. упућен је Начелству округа подунавског.

Иначе, преписка житеља тадашње варошице Младеновац са Министарством Унутарњих дела трајало је од 14. августа 1893. године, када је упућен први допис са потписима четрдесеторице житеља варошице Младеновац све до марта 1894. године када је донето решење о одвајању од дотадашње општине Младеновачке. **Јасно је означен 15. март 1894. године као дан када је Збор општине Младеновачке одлуку усвојио.**

С обзиром на административну процедуру која је потребна за промену Дана општине, редакција „Младеновачког гласа” поднеће писмени захтев председнику Градске општине Младеновац да покрене процедуру промене датума Дана општине и да, поштујући наведене доказе, усвоји наш предлог да, убудуће, Дан општине Младеновац буде 15. март, а не 2. август.

Слободан Сџанковић Лицко

Digitalna knjiga

PSI KAO KUĆNI LJUBIMCI

Drugo dopunjeno digitalno izdanje Agrobiznis magazina. Format A4, 170 strana. Brojni saveti, provereni u praksi, kako da na najbolji način negujemo, vaspitavamo, dresiramo i socijalizujemo našeg psa.

Plus: bonus tekstovi o drugim kućnim ljubimcima.

Mob/Viber: +38163254738 (Dušan)

Mob/Viber: +381600712350 (Goran)

Više o sadržaju i naručivanju digitalne knjige na:

www.agrobiznis.rs i www.natura.rs

Током зиме „ситнице“ чувају главу

Можда многи мисле да и даље нема праве зиме, али у деловима Србије ноћне температуре су често испод 0 степени Целзијуса. Упркос изостанку веома ниских температура, власнике аутомобила чекају разни изазови. Стога дајемо неколико савета. Проверите акумулатор Што је температура нижа, акумулатор је све слабији. О томе како да га проверите писали смо у овом тексту: Зашто нико не проверава акумулатор пред зиму? Понесите резервну течност за прање ветробрана Течност за прање ветробрана је од неописиве важности за добру прегледност, па се потрудите да је допуните до врха пре пута и да у пртљажник убаците резервну количину. Што више понесете, то боље - неће да се баца. Како безбедно возити по магли? Успорите! Можда се 100 метара испред вас догодила саобраћајна несрећа, а ви ћете бити десето возило које је налетело на гомилу већ слупаних возила због слабе видљивости. Притом се по магли знатно продужава пут кочења због клизавог асфалта. Упалите светла за маглу уколико их имате. Нипошто не користите дуга светла, зато што ће вам само сметати. Уколико је магла веома густа, упалите и сва четири мигавца. Држите дистанцу! Колико год примамљиво деловало да се „залепите“ за возило испред вас и пратите га у стопу, будите свесни да је то идеалан рецепт за ланчане сударе. Много је безбедније да сами одређујете брзину и путању свог аутомобила. Пазите на неосветљене и тешко уочљиве учеснике у саобраћају - пешаке и бициклисте. Док се ви трудите да у даљини уочите фарове, пешак или бициклиста могу да вам буду испред носа. Уколико се нађете ван града на раскрсници, у веома густој магли, спустите прозор и ослушните - не бисте веровали колико слух значи у таквим ситуацијама. Не заустављајте се осим уколико не уочите место да се склоните са асфалта и тако не будете на путу онима који могу да налете на вас. Чак и уколико вам се пробуши гума, жртвујте и гуму и фелну само да бисте се домогли безбедне локације. Не дозволите да останете без горива Да, овај савет делује заиста сувишно, али будете ли принуђени да стојите у месту 10 сати - то може да значи 10 литара горива мање у вашем већ полупразном резервоару. Притом имате још много да возите у тешким условима, а такође нема гаранције да се у тој колони неко неће заглавити, покварити, остати без горива... Стога, колико год је то могуће, трудите се да у резервоару увек има што више горива. Кад наиђете на пумпу, свратите и допуните резервоар, чак и уколико се испразнило мање од четвртине. Тако ћете бити много спокојнији по питању ризика од тешких саобраћајних гужви или комплетног колапса. Ауто када ради у леру троши оквирно од 0,5 до 1,0 литар на сат времена. У случају старијих бензинаца веће кубикаже, потрошња може да буде и већа од 1,0 литар. Навешћемо ствари за које се надамо да вам неће затребати, али... Упаљач, шибице и свећа - могу да помогне у бројним ситуацијама, као што су грејање кључа приликом одлеђивања браве, осветљавања, паљења ватре, сечења канапа... Каблови за стартовање мотора - по неписаном правилу нико их нема када су најпотребнији, те препоручујемо да их за сваки случај имате у пртљажнику. Резервна гардероба и обућа - нека вам на дохват руке буду ствари које ће вас заштитити од хладноће уколико будете морали да проведете неколико сати изван аутомобила, поправљајући га, извлачећи га из снега или помажући другима да учине исто. Чак и уколико нема потребе да излазите, можда ћете морати да угасите мотор пошто је у резервоару све мање горива. Храна - неколико сендвича за пут није довољно за ванредне ситуације. Стога понесите и нешто дуготрајне висококалоричне хране као и воду за пиће, неколико флаша од 1,5 или 2,0 литра. Течност губимо и зими, што многи људи не схватају. Пуњач за мобилни телефон - батерија телефона се при ниским температурама и током војње брже празни.

Жељко Мушавчић

Желим да имам и трошим прилике

Ово је последња колумна новинарке Горице Нешовић, коју је написала само два дана пре смрти:

„Живот. Желим да имам и трошим прилике. Ако се не десе саме од себе, ја ћу да их прогласим. Не мора свака да буде специјална. Уосталом, тих специјалних у животу има јако мало.

Кад отворим ормар, пун к'о око. По две-три ствари на једној вешалици, нема места ни за шта. Кад треба да се обучем и изађем, по петнаест минута разбијам главу, не знам (немам) шта да обучем.

Чек' да видим.

Леп, нови сако, купљен пре више од петнаест година у L. Ashley, нежан цветни дезен... ццц... није ми то за дан, то чувам за неку прилику.

Панталоне, три пута обучене, нове... и њих чувам за неку прилику.

Од туцета белих кошуља, две су ми велике, три имају превелики колелте, једна се мало офуцала, три су ми већ досадице, а три чувам за неку прилику. Мајице испадају на све стране... Ормар ми је крцат стварима које не носим, већ их чувам за неку специјалну прилику.

Шта у Србији значи прилика?

Некада се за младог, згодног, ситуираног момка говорило да је „добра прилика“. Сад је та прилика углавном у бесном аутомобилу, старији, не мора да буде згодан...

Прилика је била кад сам ишла у банку да потписујем уговор о кредиту за стан, кад славим свој или дететов рођендан (али тада обучем фармерке и нешто комотно да могу да јурцам, да ми буде удобно кад имам госте), разговор за нови посао, Нова година, па годишњица фирме... Свега неколико прилика у једној години.

Кад причам с пријатељима, онако дневно – шта се ради, шта има и тако то... сви се жале на „мале глупости које загорчавају живот и дан“. Те свекрва зове три пута дневно да пита да ли се дете спрема за матуру, те комшија се стално паркира на „мом месту“, „у пошти гужва до улазних врата, да полудиш“, „гужва у саобраћају петком“... Реално, кад погледам – све саме ситнице. На сву срећу.

Често се питам зашто лепе ситнице мање примећујемо од оних лоших. Зашто памтимо лоше ситнице, а не оне лепе? А има тих дневних ситница напретек. Прва јутарња кафа викендом – кад осетим мирис, већ ми лепо. Док се кува, узмем кашичицу маминог слатког од вишања. Последња тегла, па га штедим. Уз поподневну кафу иде ратлук од руже, мекан као душа (од Босилчића).

Кућа ми је пуна неких ситница-успомена. Чувам чак и карте са концерата кад сам била девојка. Имам и колекцију „сакупљача прашине“ које сам добијала у разним приликама.

Нешто сам ставила у кутије, а нешто ми стоји на полицама. Значе ми и ако су мале и безвредне, али свака има причу – где и од кога сам добила, у којој прилици...

Желим да имам и трошим прилике. Ако се не десе саме од себе, ја ћу да их прогласим. Не мора свака да буде специјална. Уосталом, тих специјалних у животу има јако мало. Свадба, крштење, слава... Чекајући те велике, оне мале, лепе прилике пролазе више пута поред нас, само што их и не видимо. Мислимо да су ситнице.

Прилика је и кад са другарицама идем на кафу, кад ми другови дођу на гибаницу и пиво, кад изненада отпутујем на два дана ван града.

У ових мојих педесет и кукур година, стало је доста тога, крупног и ситног, лепог и ружног, радосног и тужног. Као код сваког.

У животу има неколико крупних ствари које подразумевају радост – дипломирање, свадба, прва плата, рођење деце, нови стан... а остало су ваљда ситнице.

У сваком дану постоје ситнице које измаме сјај у очима.

Тај сјај – то је живот."

Савешти за пољопривреднике

Лан

Лан је биљка која се у ратраству гаји ради добијања финог влакна или зрна. Према томе се и деле сорте на оне које дају висококвалитетна влакна и то су текстилне или предивне сорте. Друга групу сорти чине оне које су ниске са великим бројем цветова и крупним семеном. То је уљани лан. Постоји и комбиновани лан који се користи и за зрно и за влакно. Влакно издвојено из стабла лана индустријском прерадом постаје јако, чврсто и истегљиво. То влакно користи се за израду финог, средње грубог платна, израду конца, луксузног папира. Зрно лана има хранљиву вредност. Богато је уљем које у зависности како се прерађује може бити јестиво или индустријско. Хладним пресовањем зрна добија се јестиво уље. Остаци после хладног цеђење зрна лана, уљане погаче представљају одличну концентровану храну у стоцарству.

Лан током вегетационог периода има умерене захтеве за водом. Максимум потреба за водом је у фази формирања пупољака и цветаша. Оптимална вредност водног режима земљишта је 70% пољског водног капацитета. Тражи дубока, плодна, равничарска земљишта, добрих физичких особина. Треба избегавати у производњи лана тешка, глиновита земљишта, као и заслањена, кисела или закоровљена земљишта. Треба поштовати петогодишњи плодоред због могућих масовнијих напада патогена. Најбољи предусеви су стрна жита, кромпир, махунарке и црвена детелина. Одличан је предусев за велики број њивских култура. После стрних жита и оних који раније напуштају парцеле обраду земљишта треба урадити у више наврата као што је угарење, тањирање и орање. После јесењих усева треба основну обраду урадити у једном потезу и то на тежим земљиштима на дубину до 25цм, а на песковито иловастим до 20цм. Квалитетна предсетвена припрема се обавља непосредно пред сетву. Пре заснивања усева треба урадити агрохемијску анализу земљишта и након тога поступити по савету стручног лица. Ако није урађена агрохемијска анализа земљишта оквирно се употребљава по хектару 30-70кг азота, 50-80кг фосфора и 50-90кг калијума. За сетву

се употребљава декларисано семе високе чистоте и клијавости. Може се гајити у условима благе зиме и као озими и као јари усев. Када се сеје као озими усев сеје се у другој половини септембра, а ако се сеје у пролеће онда половином марта. Сетва се обавља житним или повтарским сејалицама. Ако се од сетве до ницања појави покорица треба је разбити звездастим ваљцима, дрљачама. Корови се сузбију међуредном обрадом. Заштиту усева радити по савету и препоруци стручног лица за заштиту биља. Поштовати све препоруке о врсти, времену и начину примене пестицида. Никако не радити на своју руку, самоиницијативно. Ако се користи као предиво коси се у фази ране жуте зрелости пошто се тада добија најбољи квалитет влакна предива. Ово кошење треба урадити за што краће време како биљка не би прешла у следећу фазу зрелости. Када се користи као уљани лан онда доспева за бербу при крају жуте зрелости, односно када су семена на почетку пуне зрелости. Просечни приноси предивног лана су 5.500-7.000 кг/ха. Уљане сорте у повољним годинама дају по хектару 1.500-2.000 кг/ха семена.

Дипл.инг. Милош Николетић

Менталитет чопора

Разумевање разлога који утичу на понашање вашег пса, а то је, пре свега, његов менталитет чопора који је дубоко усађен у његову свест и подсвест, помоћи ће вам да осмислите делотворне методе којима ћете или награђивати његово добро понашања или којима ћете исправљати оно нежељено. У тој „игри доброг и лошег“ налази се и кључ успешног васпитања и обуке сваког, па и вашег пса...

То је сложена друштвена структура која подстиче интеракцију и међузависност како код вукова, тако и паса. На пример, вукови лове у чопору јер то повећава вероватноћу да ће уловити плен који ће обезбедити храну за целу заједницу. Чланови чопора заједно подижу и младе. Та својеврсна „здружна активност“ јача везе унутар чопора и повећава шансе да младунци преживе у суровим условима дивљине. Зна ли се да сви домаћи пси потичу од вука, није тешко закључити да је менталитет чопора дубоко усађен у свести и подсвести сваког нашег псећег кућног љубимца и да он нашу породицу или најближе људско окружење „генетски“ доживљава као - свој чопор. Менталитет чопора и из тога проистекло понашање, инстинктивни су и дубоко укоренењени и код домаћих паса. Зато није важно да ли имате само једног или десетак паса. Ваш пас ће се и даље понашати у складу са правилима чопора јер он не зна и не може да делује на било који други начин. За пса ваша породица

је - чопор. Тај, назовимо га „породични чопор“ има једног доминантног члана (обично је то неко од одраслих) и једног или више подређених чланова (други одрасли, деца или други пси). Територија таквог „породичног чопора“ за вашег пса је ваша кућа и двориште. Ако са вашим псом обилазите крај у коме живите и често посећујете одређене улице, парк или стазе, ваш пас ће сматрати да је и то његова територија, односно да је и то подручје његовог чопора. Менталитет чопора код пса је, стога, главна покретачка снага у односима са вама, али и са другима које упознаје. У „породичном чопору“ пас мора увек да буде подређен свим људима, без обзира на њихову старост, величину или пол. У том смислу, изузеци од овог правила не смеју да постоје ни у вашој породици. Са своје стране, пас неће сматрати да је такав његов подређен положај неправедан. Јер, пас није у стању да схвати категорије праведно - неправедно. Друго, ако он буде јасно знао своје (подређено) место у „породичном чопору“, онда ће знати и како ће се - конкретно понашати. Тада пас неће бити у стресној ситуацији коју најчешће проузрокује ваше недоследно понашање према њему, а које се односи на кажњавање његовог понашања једног дана, а другог, за исто то дело - одобравање или чак награђивање. Таквим понашањем вас или ваших укућана пас ће бити још више збуњен и, по правилу - неће знати шта да ради. Када вас пас слуша он, у суштини, признаје вашу над-

ређену улогу. Ако вас, међутим, пас не слуша, па самим тим и не поштује, а сигурни сте да вашом наредбом није драстично ометен или да није, можда, уморан или збуњен, та врста непослушности може бити и његово врло суптилан начин испитивања вашег вођства, односно доминантног положаја над њим. Дакле, за пса је само доминантна особа достојна поштовања и - само ће њу слушати. С друге стране, оне које сматра подређенима он ће игнорисати јер зна да ће такво његово понашање - проћи без последица. Коначно, како да научите свог пса да се понаша послушно? Разумевање разлога који утичу на понашање вашег пса помоћи ће вам да осмислите делотворне методе којима ћете или награђивати његово добро понашања или којима ћете исправљати оно нежељено. И мада је пас веома паметна животиња, нажалост, он никада неће моћи са вама да комуницира речима. Међутим, ви можете да научите његов језик. Биће, истина, потребно неко време за то али ће се, на крају, тај ваш труд исплатити. Јер, када научите „језик“ вашег пса, лакше ћете и разумети зашто је нешто урадио. Имаћете и мање проблема да га убедите да уради баш оно што желите јер ћете знати како да се најбрже и најбоље споразумете са њим. Самим тим, појачаћете и свој ауторитет код њега и за њега ћете зато бити - истински вођа његовог чопора.

Душан Мариновић www.natura.rs

Кажем ја себи...

Хлеба и игара (2)

„Ко њиховим плућима айлаудира, дозвољавају му да се и сам, понекад, плућира
Алексије Марјановић

Председник Александар Вучић бележи изванредне резултате. Нећу да их набрајам, то грађани виде и знају јер су му дали огромно поверење на поновљеним изборима. Гласали су директно за њега. Наравно, и ово непосредно гласање многима не одговара. По њима, боље би било да се председник бира у скупштини. Трговином и уз помоћ западних ментора, успели би да га смене, овако, могу само да уздишу. За смену мораће и мене да питају. Поред Јосипа Броза и Слободана Милошевића, кога су але нападале као и Вучића, остаће упамћен у историји Србије. Они неки Тадићи, Милутиновићи и слични, већ су нестали из видокруга. Успео је председник Вучић да затворену косовску фасциклу, распакује и убаца је у левак. Светски моћници у чопору долазе да дрмају левак. Што више дрмају, проблем силази све ниже и мораће да прође кроз онај мали отвор на дну левка, који симболизује Међународно јавно право и Повељу УН. За сада прете санкцијама и економским притисцима. Може им се јер су већином фабрике код нас са запада, али то је посебна прича. Његош би казао: - Спуставах се ја на ваше уже... умало се уже не претрже.

Међутим, има се утисак да у Вучићевом тиму не функционише све добро. Сам се жалио, чланови владе, долазе на посао са закашњењем, па чак и на заједничке седнице. Као, много су преоптерећени и не могу да стигну. Ма немој, кажем ја себи када немам коме. Неки од њих су министри „без фотељу“ што би рекао Шојић и проводе време забављајући се и „секирајући се“ за село. Код наплате пореза на промет, Синиша Мали показује изванредне резултате. Нема ту хоћеш или нећеш да платиш порез. Видели сте чим сте изашли из самопослуге са рачуном у руци, стоји на њему, колико је укњижено за државну касу. Све је то у реду, сем што Синиша као и многи пре њега мисли да те паре може да потроши по своме, јер их је он створио. То смо имали у прошлости, почев од краља Милутина који је умислио и тако се понашао да су рудници злата и сребра у његовој држави у приватном поседу.

Радили тамо неки Саси, Пруси, Баварци и остали Германи, а приход ишао краљу. Правио он цркве, манастире, кажу 46 објеката, међутим нема података шта је

ту народ овајдио. Имали смо и кнеза Милоша Обреновића коме су државну благајну отели из руку тек 1835. Дотле, државним новцем куповао је имања у ондашњој Аустроугарској и књижио, наравно на своје име. Синиша Мали не ради то, али је склон некаквим коцкарским играма. Измислио „Узми рачун и победи.“ Као ако узмемо папирче деловаћемо тако да ће трговци морати да издају рачуне. У прошлом коцкању, човек добио стан јер је послао 500 коверата, намерно, толико је пазарио. Чиста глупост. Сада је наставио да се коцка нашим парама, али електронски чиме је избацио старију популацију јер они нису вични томе. Наравно, тако је лакше уместо да на терен истера пореске инспекторе и ако треба да им одреди бонус за откривен утајен порез. Међутим, ово је тежа варијанта. Лакше је транге-франге „Узми рачун и победи“ нема посла, може да се ленчари, а као покриће оно отрцано: - Захваљујући нашем председнику Вучићу... (који за друге подмеће леђа). Посебна прича су туристички ваучери. Пуштени у промет и нестали за два дана. Ко је био спремнији да се гура и чека у реду, дочепао се ваучера. Закон џунгле, опстају само најачи. То сигурно није најстарија популација. Можда је ова идеја и добра. Помаже се домаћим хотелима, али начин на који се деле, је лош. Ако држава не може да одвоји више пара за ваучере могао је да се направи некакав ред. На пример, ове године нека ваучере користе студенти, идуће године старији пензионери, а следеће најстарији или обрнуто, али да се зна без јурњаве и трканције. Без обзира када дођете ваш ваучер чека да га подигнете. Овако, ваучере неки добијају по више пута, а други они слабији, никада.

Наравно, то тражи рад државних органа. Лакше је у два дана направити стампедо и после смо мирни. Ко је шта ухватио. Међутим, најбоље би било да Синиша Мали, који се хвали да је пуна државна каса врати оне „позајмљене“ пензије а ми ћемо сами да се постарамо за ваучере. Не мора да се претрже од посла око нас. И да не набрајам даље, где се све иде линијом мањег отпора. На пример, министарство за пољопривреду претворило се у дистрибутера државних пара. Деле се некакве субвенције, а резултат је да пијем млеко из Пољске, једем сланину из Немачке, свињску маст користим из Црне Горе (Бијело Поље) итд. Верујем да знају како то може другачије али је потребан рад. Ако и не знају, могу да им држим часове, првих пет не наплаћујем, кажем ја себи.

Драјослав Жика Обраговић

Хладноћа одузима дах

Људи са респираторним поремећајима (као што су астма, синуситис или алергије, хронична опструктивна болест плућа,) или који се можда суочавају са дугорочним последицама КОВИД-19 често имају отежано дисање на нижим температурама. Хладно време обично нас тера да више времена проводимо у топлим домовима. Због њега постајемо рањивији на вирусе и инфекције. Међутим, хладно време утиче на наше тело на више начина, па са доласком ниских температура боравак напољу постаје све тежи. **Хладно време и сув ваздух иритирају плућа:** Ниска температура и ниска влажност нарочито утичу на дисајне путеве. Хладан, сув ваздух иритира плућа, па се мишићи око дисајних путева стежу, тако да се дисајни путеви заправо сужавају овај поремећај зове се бронхоспазам. Уски дисајни путеви значе да има мање простора за улазак и излазак ваздуха. Такође, слуз у дисајним путевима има тенденцију да се исуши, а ужи дисајни путеви отежавају њено уклањање. Због тога слуз може да зачепи дисајне путеве. Ово може да доведе до кратког даха, осећаја стезања или напетости, понекад осећаја пецања у грудима, а често и звиждања или кашљања. Чак и здрави људи који неумољиво вежбају на веома ниским температурама могу себе да доведу у ситуацију да буду изложени ризику од ових симптома. Срећом, постоји много једноставних мера за самопомоћ за смањење ризика и управљање симптомима. **Покријте лице кад је хладно:** Топло се облачимо и покривајмо лице када по хладном времену излазимо напоље. Важно да покријемо уста и нос шалом или маском за лице за хладно време. Ово помаже да се загреје ваздух око носа, а и задржава мало влаге. Иако неким смета када им се шал навлажи, поента је у томе да удишемо влагу уместо сувог, хладног ваздуха. **Дишите кроз нос:** Дисање на нос боље је него дисање на уста јер је нос „бољи овлаживач од уста“ и ако комбинујете дисање кроз нос са покривањем лица, требало би да то допринесе спречавању стезања у грудима, кратког даха и бронхоспазма изазваног хладноћом. Избегавајте напорне вежбе на отвореном када је веома хладно време. Вежбање отежава дисање, јер када вежбамо, повећавамо количину ваздуха коју удишемо, у поређењу са оним када се одмарамо а то узрокује стезање и осећај печења и на крају може да доведе до звиждања. Ако заиста волите енергичне вежбе на отвореном, попут трчања, водите рачуна да се правилно обучете и да будете добро хидрирани. Свакако би требало и да размислите о смањењу интензитета или времена вашег тренинга. **Будите хидрирани:** Уношење пуно течности помоћи ће телу да остане хидрирано, тако да када изађемо напоље, наша плућа биће боље заштићена, слуз ће бити мање густа и мање је вероватно да неће моћи да се избаци. Благотворни су врели или топли биљни чај или вода са лимуном и медом. Одређени чајеви, као што су нана или камилица, могу да умире дисајне путеве.

Mr Ph Биљана Мушавцић

Сусрећи: Милош Аврамовић

Угледни млади воћар и виноградар

Милош Аврамовић је рођен 1992. године у Дубони, а завршио је средњу пољопривредну школу. По завршетку средње школе остаје у родном селу на породичном газдинству где се са оцем Златком и мајком Зорицом бави пољопривредом и то претежно воћарством.

- Мој прадеда Радослав бавио се воћарством и сточарством, док је мој деда Радивоје био аутопревозник. Отац Златко је пољопривредник. Одрастајући у таквој породици и ја сам заволео пољопривреду и то највише воћарство и виноградарство, па сам без двоумљења остао у родном селу и наставио породичну традицију. – каже Милош Аврамовић.

У Дубони је Милош познат као веома вредан и добар воћар, али и као веома скроман младић. Са родитељима обрађује око 15 хектара. Ова веома цењена дубоњска породица претежно се бави воћарством: поседује заседе бресакве површине од 10 хектара, 2,5 хектара вишње и 1,5 х под шљивом.

- На садашњем поседу гајимо највише бресве сорте Ројал цем, глорија, ројал самер, свит скарлет, свит ред и ром стар – истиче Милош и додаје - Планирам да засадимо и нове сорте овог воћа које се доста гаји у нашој Дубони и које овде даје добар род. Зависи од године произведемо од 7 до 8 вагона квалитетне брескве. Као што рекох, вишњу гајимо на око 2,5 хектара и то сорту шумадинка, а на пола хектара гајимо и трешњу. Грожђе производимо на око један хектар, али планирамо да проширимо заседе под виновом лозом и то са квалитетним и аутохтоним винским сортама (каберне совинјон, прокупац, совинјон блан и тамњаника) како би смо повећали и производњу и квалитет вина. Наравно, уз то иде и савремени вински подрум и озбиљније посвећивање виноградарству и винарству. Осим за воћарство Дубона је веома погодна и за гајење квалитетног грожђа и по томе је већ вековима позната. Пгодна клима, састав земљишта и његова конфигурација омогућавају и дају изванредне услове за још већи развој виноградарства и воћарства у Дубони. Требало би, зато, да се у Дубони подижу нови виноградни и то квалитетним винским сортама. У нашем домаћинству до сада смо производили око 1000 литара вина и око 400 литара ракије, пре свега за сопствене потребе, а радо ова пића поклањамо и пријатељима и рођацима, а тек понешто од тога продамо. Милош је од 2018. године члан Удружења виноградар и воћара Младеновац.

- Корисно је бити члан овог Удружења. Упознајемо се са другим произвођачима вина и ракија и са њиховим производима, размењујемо искуства са старијим виноградарима и воћарима. Упоредивши своја вина и ракије са производима из других младеновачких села видимо где се ми налазимо у тој производњи. На Саборима наши познати стручњаци дегустирају и оцењују наша пића што нам додатно помаже да унапредимо производњу. У овом послу треба стално учити и усавршавати се. – каже Милош, чија су вина и ра-

Златко, Зорица и Милош Аврамовић

кије већ оцењивана на преходним Саборима високим оценама.

Аврамовић је од пре две године и члан Управног одбора Удружења виноградар и воћара Младеновац.

- Иако је Милош један од најмлађих чланова нашег Удружења, он је веома активан посебно у припреми и организовању Сабора односно оцењивања вина и ракија произвођача са подручја наше општине. – каже Никола Милисављевић, председник Управног одбора овог Удружења.

Од овог младог и успешног Дубоњца, образованог за посао којим се бави и којем се посветио сазнајемо и да неке послове у воћарству обавља уз помоћ пријатеља и рођака такође воћара.

- Има нас неколико домаћинстава који редовно резање воћа обављамо по принципу неке врсте наше традиционалне шумадијске мобе. Најпре орежемо заједнички воће у једном газдинству, па онда у другом и тако редом. Вишеструка је корист од таквом рада. Најпре, брже завршимо резивање, па можемо да се посветимо другим пословима у сопственом газдинству, а и посао се лакше обави у друштву – напомиње млади Аврамовић.

Уз воћарство и виноградарство ово узорно дубоњско домаћинство гаји кукуруз на површини од четири хектара. Аврамовићи поседују сву потребну механизацију за обраду својих воћњака и ратарску производњу: три трактора, берач кукуруза, прикуљачне машине. За своје потребе Аврамовићи гаје и десетак овца и свиње.

- Овде сам на имању својих предака. Бавим се послом који волим и за који сам се и школовао. Свој сам на своје. Другим послом не бих ни желео ни волео да се бавим. Да живим ван Дубоне не могу ни да замислим. Ако се озбиљно посветиш воћарству, од њега може пристојно да се живи и поред свих повремених потешкоћа које искрсну током бављења пољопривредом и живота на селу. – поручује на крају разговора, Милош Аврамовић, истичући да у свему има велику подршку и помоћ родитеља и да без њихове помоћи и слоге са њима не би ни било успешне производње и напретка домаћинства.

В. С.

Нестанак развоја младеновачких фудбалских талената (4)

(наставак)

На дебију против Загребчана, Стојановић је у 53 минути сусрета постигао свој прволигашки првенац и допринео у високој победи Слободе од 5:1 иако су за тим из максимирске шуме наступали прослављени Шкорић, Белин, Браун, Замбата...

Слобода те сезоне није успела да сачува прволигашки статус, али је Стојановић и наредне године кроз друголигашке мечеве у друштву Хајровића, Радовића, Шехића, Авдичевића, Дуванчића, Поповића и осталих био главна претња за противничке голмане и први стрелац са десет постигнутих погодака. Остао је у сећању навијачима тузланског тима и по свом хет-трику постигнутом у дуелу против бањалучког Борца (утакмица завршена резултатом 5:2 за Слободу).

Овај познати младеновачки фудбалер наступао је 1964. године за зенички Челик, имао кратку епизоду у нишком Радничком где није успео да се избори за минутажу и статус првотимца, али зато је исте године прешао у Сутјеску са којом је остварио историјски успех јер су Никшићани предвођени голгетером Војином Лазаревићем освојили прво место у Другој лиги група Исток и по први пут постали чланови најелтнјег такмичења СФР Југославије.

Стојановић је у два наврата играо за аматерску репрезентацију Србије и забележио је наступе против одговарајуће селекције Хрватске у Вараждину и Македоније у Параћину. Током дуге фудбалске каријере оставио је траг и у Младости из Смедеревске Паланке, каријеру окончао је у Радничком ПДМ, а након завршетка тренерске школе био је први стратег Југозбеста, Космајца, Јединства, Змаја, ОФК Младеновца, Напретка и ковачевачке Младости.

Једном приликом покојни Никола Владисављевић, новинар и публициста из Смедеревске Паланке извештавајући са утакмице на којој је играо Стојановић, написао је - Жиканац није трчао за лоптом, лопта је трчала за њим. Нажалост, данас се у Младеновцу све мање трчи за лоптом која као да губи битку у односу на савремене новотарије које више привлаче пажњу малишана тако да је и то један од разлога све мањег броја фудбалских талената који ће једног дана заиграти на суперлигашкој сцени што је превасходни циљ овог фељтона.

Занимљиво да је током историје, не мали број фудбалера прескочио у свом развоју Селтерс пољану, која је од милоште речено -дом фудбалера Младеновца и из рубног дела стигао до прволигашке и интернационалне сцене. Један пример завређује посебну пажњу.

Реч је о Синиши Јанковићу (1978) који је за кратко време успео пређе фудбалски пут од сеоског Рабровца до италијанског прволигаша Емполија. Са шеснаест година дебитовао је за фудбалски клуб из родног села и врло брзо као први стрелац општинске лиге

скренуо је на себе пажњу клубова из околине. На изненађење Младеновчана, уместо да каријеру настави на Селтерсу или драпшинском игралишту, Јанковић је одлучио да прихвати позив Младост Гоше која се такмичила у Српској лиги.

У Смедеревској Паланци, Јанковићев фудбалски потенцијал уочио је тадашњи тренер Младост Гоше, Велимир Цига Ђорђевић који га је 1997. године довео у ОФК Звездару која се такмичила у јединственој Другој лиги. Пружајући одличне партије у тиму који је био у самом врху друголигашког такмичења (другопласирани иза Милиционара), Јанковић је постао жеља бројних домаћих и иностраних клубова. За ОФК Звездару и Јанковића најпрямљивија понуда била је она коју је понудио италијански прволигаш Емполи тако да је Јанковић наредне сезоне потписао уговор са овим италијанским прволигашем где није добио праву прилику тако да су уследиле селидбе у Козенцу и швајцарску Белинзону.

Оно што није у Италији и Швајцарској јер су га спутале разноврзне околности, Јанковић је успео захваљујући свом таленту, упорности и пожртвованом понашању на терену у Словенији где је прво наступао четири сезоне за Приморје из којег се преселио у Домжале за које је наступао у шампионској сезони 2006/2007. Рабровчанин је фудбалски експлодирао у Дежели и окирио се са две шампионске титуле.

У Словенији играо је још за Нафту Лендава из које је уследио повратак у српски фудбал где је бранио боје Јасенице 1911, Борца из Чачка, лазаревачке Колубаре, јагњилске Шумадије, Ковачевца и ОФК Младеновца у којем је истовремено био првотимац и тренер. Дао је 2018. године велики допринос у тандему са Гораном Спасићем да се клуб врати у Београдску зону, а наредне сезоне избори и пласман у Српску лигу.

(наставиће се)

Пише:

Драган Николић Гула

Нови успех младих атлетичара АК Младеновац

Млади атлетичари АК Младеновац на најлепши могући начин започели су сезону у новој такмичарској и календарској години.

На Првенству Београда за јуниоре освојене су две медаље. Маша Милојкић је била друга у трци на 1.500 метара, као у њена клупска другарица Лена Радоњић којој је припало сребро у трци на 800 метара.

Истог дана, Младеновчани Даница Арсић и Драган Живковић оборили су личне рекорде у тркама на 200 и 800 метара.

Други дан такмичења био је још берићетнији кад је реч о медаљама јер су освојене четири у узрасту млађих пионира. Лана Спасојевић је тријумфовала у трци на 800 метара, Милица Јовановић била је прва на 200 и друга у трци на 600 метара док је Душан Михаиловић освојио треће место на 800 метара.

Прича из живота

Писмо Умберта Ека унуку: *Драги мој, ускоро ћеш поштавати идиота!*

Драго моје унуче,
Не бих желео да ово писмо звучи превише поучно, да ти причам о љубави према комшијама, домовини, човечанству и слично. Не би ти ово ни слушао (већ си пунолетан, а ја сам престар), јер се систем вредности толико променио да моје препоруке можда нису ни одговарајуће.

Дакле, желим да ти дам само један савет који ти може бити од користи сада када користиш паметне телефоне. Нећу ти рећи да не користиш телефон из страха да не зазвучим као глупи старац. И сам користим мобилни.

Желео бих да разговарам о болести која је погодила твоју генерацију и ону пре тебе, која већ студира на универзитетима. Говорим о губитку памћења.

Истина је да ако желите да знате ко је Карло Велики или где је Куала Лампура, само кликнете на дугме и одмах све сазнате са Интернета.

Урадите то када вам је потребно, а онда ту вест сачувате, ако вам затреба за школу, рецимо. Лоша вест је да схватање да рачунар може у било ком тренутку одговорити на ваше питање, одвраћа вас од идеје да нешто запамтите.

Овај феномен се може упоредити на следећи начин: сазнање да аутобусом или аутомобилом можете увек да идете из једне улице у другу, особа одлучује да више не хода. Али ако престанете да ходате, претворићете се у особу која је присиљена да се креће у инвалидским колицима.

Ох, знам да се бавиш спортом и да знаш како да набилдујеш тело, али назад на мозак.

Мозак је попут мишића на ногама. Ако престанеш да вежбаш, постаће млитав и претворићеш се у идиота.

Поред тога, сви ризикујемо да развијемо Алцхајмера у старости, а један од начина да избегнемо ову невољу је тренирање памћења.

**Ово је мој рецепт:
Свако јутро научи крајњу песмицу, као што смо на то били принуђени када смо били деца. Можеш да закажеш такмичење са пријатељима.**

Ако не волиш поезију, онда зајамни састав фудбалској тима, али мораш знати ипаче не само оној тима за који навијаш, већ и ипаче других тимова, као и њихове претходне композиције.

Такмичиће се у сећању наслова књија које сте прочитали. Дали се твоји пријатељи сећају како су се звали мускетари из филма и књије „Три мускетара“?

Ако не желиће да читају књију Три мускетара (онда не знају шта љубиће), ипаче сличну ипачу са књијом коју сте прочитали.

Изгледа као игра, али и јесте то игра, али видећете како вам је глава испуњена ликовима, причама и свим врстама успомена. Запитајте се зашто се рачунар некад називао електронским мозгом. То је зато што је замишљен по моделу нашег мозга, с тим што је наш мозак далеко моћнији и бољи.

Мозак је рачунар који је увек уз вас, његове могућности се проширују као резултат вежбања, док ваш рачунар губи брзину након дуже употребе и треба га заменити већ након пар година. А ваш мозак вас неће издати и до 90 година, а са 90 година, ако га вежбате, памтиће више него што се сећате сада.

Такође, бесплатно!

Затим постоји историјско сећање, које није повезано са чињеницом твог живота или са оним што си прочитао. Она чува оне догађаје који су се догодили пре твог рођења.

Данас, кад идете у биоскоп, морате доћи на почетак филма. Када филм почне, као да вас све време воде за руку, објашњавајући шта се догађа. У моје време у биоскоп сте могли да уђете било када, чак и усред филма. Многи догађаји су се већ догодили пре вашег доласка и ви сте морали брзо да „похватате конце“.

Ако би вам се филм свидео, могли сте да га гледате поново.

Родио сам се у време када је било важно да знам и разумем то што се догодило пре мене. То је било неопходно како бих боље разумео догађаје данас.

Данас би школа требало да вас учи да памтите шта се догодило пре вашег рођења, али нисам видео да она то чини како треба. Разне анкете показују да данашња омладина, чак и универзитетска, рођена 1990. године, не зна, а можда и не жели да зна шта се догодило 1980. године, камоли шта се догодило пре 50 година.

Узмите у обзир да памћење можете тренирати не само уз помоћ књија и часописа, већ и уз помоћ Интернета.

Интернет је користан и за истраживање историје, не само за ћаскање са друштвом. Како су диносауруси изумрли? Како се звао предак бика? Пре стотину година више је било тигрова него данас, зашто? Ко је био други папа у историји? Када је створен Мики Маус?

Мојао бих да ова ипачања нижем бесконачно и све би то биле сјајне шеме за истраживање. Све ово се мора зајамити. Доћи ће дан и остарићеш, ако све ово сазнаш и зајамитиш, осећаћеш се као да живиш хиљаду година.

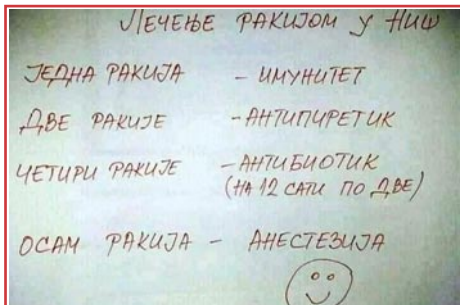
припремила Марија Т.С.

Занимљивости Занимљивости Занимљивости

Занимљиве чињенице о мачкама

- Зноје се кроз шапе
- 70 % дана преспавају
- Не осећају слатке укусе
- Женке више користе десну, а мужјаци леву шапу
- Могу пити морску воду.
- Њихови бубрези филтрирају со
- Тробојне мачке су увек женке. И пиргавице су увек женке.
- Жутаћи су мужјаци у 90% слушајева.
- Међу црним мачкама више има мужјака, однос је 60:40.

Фарска острва

су једно од најсигурнијих места за живот. Последња смрт изазвана насилљем забележена је пре више од 60 година, а стопа крађе је 0%, јавни превоз је бесплатан, а просечан животни век је 80 година.

Љубав је...

Група истраживача је децу од четири до осам година питала шта је љубав. Уследили су много дубљи и опширнији одговори него што се очекивало. Разумевање љубави је отишло много даље...

- *Када је моја бака добила артеријис, више није могла лакиратиш ношти на ноћама. И мој дедо је то увек радио уместио ње, чак и када је имао артеријис у рукама. То је љубав.*

- *Ако те неко воли, изговара твоје име на посебан начин. И знаш да је твоје име сигурно кад му је у устима.*

- *Љубав је када одеш негде да једеш и даш некоме већину свој прженој кромпира, а да не тражиш ништа заузврат.*

- *Љубав је оно што те насмеје када си уморан.*

- *Љубав је када моја мама скува кафу за шашу и ошпије тушљај да се увери да је укусна.*

- *Љубав је када дечаку кажеш да ти се свиђа његова кошуља и да је носи сваки дан.*

- *Љубав је када ти твоје штенене лиже лице, чак и након што си га оставио самој цели дан.*

- *Кад волиш некога, твоје шрепавице стално леће горе-доле, а звезде падају испод њих.*

- *Љубав је када мама види шашу у шоалешу и не мисли да је одвратно.*

- *Ако не волиш, никада не би требао рећи "Волим те". Али, ако волиш, мораш то стално говориши. Људи забораве.*

Аутор ове студије, Лео Баскаглиа, је имао за циљ пронаћи најбрижније дете.

Победник је био четворогодишњи дечак, чији је стари комшија недавно остао без супруге.

Видевши да човек плаче, дете је отишло у његово двориште, попело му се на колена и село. Када га је мајка касније питала шта је рекао комшији, дечак је одговорио:

- *Ништа. Само сам му помогао плакати.*

Невероватна прича о Михаилу,

човеку који је доживео 82 године, а да никад није видео жену Чак ни мајку.

Михаило Толотос рођен је негде око 1856. године, а његова мајка умрла је само неколико сати након порођаја. Новорођенче су усвојили и одгојили православни монаси у манастиру на планини Атос у Грчкој (Света гора).

Док је одрастао, Толотос је живео према строгим правилима, а једно од њих било је да женама није дозвољен приступ у манастир. Иначе, ово је правило на снази већ стотинама година и важи и данас.

Толотос је могао да напусти манастир и крене у свет, али наводно никада није напустио планину Атос, тамо је провео цео свој живот.

О женама је сазнао од вршњака, као и кроз описе у књигама, али никада није видео ниједну у стварном животу.

Наизглед никад знатижељан, Толотос је живео до 1938. године – кад је преминуо имао је 82 године.

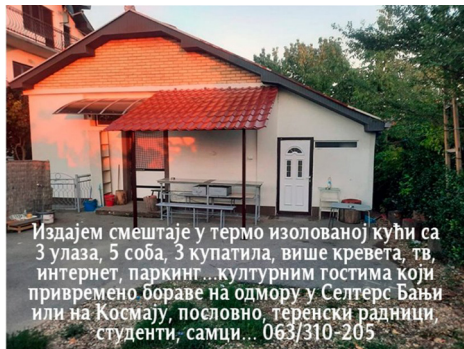
Покопан је уз посебну церемонију на којој су присуствовали сви редовници који су живели на планини Атос, а веровали су да је он једини човек на свету који је умро не видевши женски лик.

Жене нису биле једини приказ којег је Толотос током живота био лишен, у једном новинском чланку пише да никада није видео аутомобил, филм ни авион.

припремила Марија Т.С.

МАЛИ ОГЛАСИ

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

Издајем смештаје у термо изолованој кући са 3 улаза, 5 соба, 3 купатила, више кревета, тв, интернет, паркинг... културним гостима који привремено бораве на одмору у Селтерс Бањи или на Космају, пословно, теренски радници, студенти, самци... 063/310-205

ТРАЖИМ празан стан у центру, до 30м², први или други спрат. 065/232-31-20

ПОТРЕБАН једнособан стан, или гарсоњера, у Младеновцу, за издавање. 063/174-15-76

ИЗДАЈЕМ мањи, намештен, двособан стан у ул. Краља Александра Обреновића 91. Кирија 120, депозит 120W. 063/240-303

ИЗДАЈЕМ стан у насељу Баташево, улица Смедеревски пут 67А. 011/7925-787

СТАНОВИ КУПОВИНА-ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ гарсоњеру 25м² ул. Краљ. Марије. 011/8237-750

КУПУЈЕМ једнособан или једноипособан стан, од власника, нижа спратност. 063/82-86-681

КУПУЈЕМ стан у Младеновцу, до 60м². Може и стара градња. 064/153-33-85

КУПУЈЕМ стан на кредит до 50.000€. Предност нижа спратност и стара градња, без грејања. 063/578-764

КУПУЈЕМ гарсоњеру у Младеновцу, ниже спратности. 064/46-24-701

ПРОДАЈЕМ стан 71м², у ул. Доктора Руса 13А, булевар, две спаваће собе, дневна са кухињом, ходник, тераса, 2 мокра чвора. Укњижен. Власник 1/1. Могућ договор. 062/64-65-24

ПРОДАЈЕМ или мењам стан 57м², са 2 терасе, ЦГ, 3. спрат, укњижен. Игманска улица, насеље „Дедиње“, иза ДИС-а. 063/223-822

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

ПРОДАЈЕМ на Копаној кућу од 60м² на 3,5 ара плаца. Има употребну дозволу, све укњижено. Зидана 1989. године, покривена препом, бродски под. Окренута на југ, осунчана. Плац окружен јелкама и тујом. 065/222-19-94, 064/117-90-22

ПРОДАЈЕМ кућу викендицу 60м², са поткровљем, са две помоћне зграде (амбар и млекар), плац 27 ари, са свим врстама воћа и вињага. Налази се у Ковачевцу, доњи крај, између две аутобуске станице 6 градски. 011/8231-537, 062/299-703

ПРОДАЈЕМ кућу у Кораћици 50м², 30 ари плаца. Цена по договору. 064/4845-204

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ плац на Космају-Оглавци, 30 ари, грађевинско земљиште, асфалтни пут до плаца, терен раван, изузетно леп плац. Кп.бр. 1751 и 1752 к.о.Кораћица. ≈ 065/822-26-05

ИЗДАЈЕМ на дужи рок пашњак у Шепшину и стају за овце. Пашњак је ограђен, величине око једног хектара са преградама за економично коришћење. Погодан а овце и козе. Налази се на почетку села и удаљен је од асфалта око стотину метара. Идуће године, може бити проширен са још две парцеле које су сада под усеви. Плаћање и у натури или уделом у послу, односно заједничким стадом, могућ сваки договор прихватљив за обе стране. 064/153-33-85

ПРОДАЈЕМ плац 10-15 ари, улица Трстена, преко пута базена „Фламинго“. 064/14-77-520

ПРОДАЈЕМ два плаца у Неменикућама од 11 до 12 ари у викенд насељу, КП.Бр. 2408/5 и КП.Бр. 2408/6. Власник. ≈ 064/178-28-20

ПРОДАЈЕМ у Рајковцу плац 12 ари, са грађевинском дозволом. Струја, вода, кабловска, интернет. Договор. 060/358-33-32

ПРОДАЈЕМ воћњак под јабуком у селу Влашка, потес Луг. Површина плаца 110 ари. Цена по договору. 063/837-22-94

ПРОДАЈЕМ њиву од 1,80 ха под багременом у потесу Доња Маковица у Шепшину. Може и само продаја огревног дрвета. 064/153-33-85

ПРОДАЈЕМ плац 5,07 ари у улици Николе Тесле (раније Сестара Марјановић). 065/668-38-08

ЛОКАЛИ - ГАРАЖЕ

ПРОДАЈЕМ два локала у старом тржном центру, 45м²+45м² галерије. Могу бити и стамбени простор, са терасом. Био козметички салон. Шаљем слике на Вибер. 065/8232-112 (Славко)

ПОСАО

ОЗБИЉНА ЖЕНА чисти станове и куће. Младеновац и Београд. 064/910-36-007

ПЕНЗИОНЕР тражи посао ноћног чувара. Има искуство у том послу. 064/301-15-47

ЧУВАЛА бих децу од 2 до 6 година, претшколску. По сату, по потреби сваког дана. Има искуство у послу. 064/326-68-83 (Мица)

РАЗНО

ПРОДАЈЕМ прошлогодњише патке или мењам за домаћу живину. 061/10-78-019

ПРОДАЈЕМ повољно два половна лежаја, нису у пару. 011/8240-478, 060/3115-312

ПРОДАЈЕМ ланце за снег. Повољно. 065/25-02-934

ПРОДАЈЕМ трпезаријски сто са 2 столице; 6 тапацираних столица; Радни сто за ђаке; Моду за постелину; „акварајума; Висећи кухињски део 80цм; 2 путне торбе за гардеробу; 2 пластична балона од 25л; Више фото-апарата за колекционаре и 2 очувана тепиха. 066/944-24-02, 064/2650-249 (после 12ч.)

ПРОДАЈЕМ половну словеначку столарију, врата и прозоре, у одличном стању. Повољно. 060/358-33-32

ПРОДАЈЕМ магацинске ваге, 500 кг 300€, 300 кг. 200€, фризерску хаубу, стојећа, 100 € прибор и виклери гратис, 3 ком боце за CO2 (угљендиоксид) 200€. 064/153-33-85

ПРОДАЈЕМ шпорет на дрва Алфа плам десни, браон. Две године коришћен, у добром стању, 250€; Продајем две витрине за мини пекаре и пицерије 140x50 цм. 068/401-95-97

ПРОДАЈЕМ машину за прање веша Индесит. 061/7000-550

ПРОДАЈЕМ бургију за земљу, мацолу, пијук и будак. 065/25-02-934

ПРОДАЈЕМ млин чекићар, машину за шивење, замрзивач и пећ на струју. 061/4230-468

КУПОН бр. 449
важи за ЈЕДАН мали оглас
Цена огласа без купона 50 дин.

ДОКУМ

ми дигитализујемо

Ми смо ДОКУМ, радња која дигитализује све што вам је потребно: Све врсте папирних докумената до формата А3, скенирамо и дигитализујемо црно беле и колор негативе од лајка формата до 13x18 cm, скенирамо и обрађујемо све ваше фотографије до формата А3.

Правимо базе података за сваку дигитализацију у програмима ACCESS или EXCEL.

Ступили су на снагу
Закон о архивској грађи
и Закон о књиговодству.

Они налажу да највећи део папирне документације скенирањем дигитализујете.

Позовите нас да се договоримо о сарадњи! **069 2240-550**

